

Luftrør

Mave

Ører

Hud

Genitalier

Lumpe

Dyrns

Flåttbørre infektioner

Øjne

Nye anbefalinger: Ører og hud

Medredaktør på den nye antibiotikavejledning for Familiedyr, Mette Schjærff, dyrlæge, CertVD, ph.d., KU SUND, fortæller her om de kommende anbefalinger til brugen af antibiotika i forbindelse med ører og hud

TEKST PIA RINDOM

Hvilke ændringer er der foretaget i anbefalingerne?

- Der er i de nye anbefalinger tilføjet et afsnit om behandling og håndtering af pyodermi forårsaget af methicillin-resistente stafylokokker (MRS), primært MRSP. Det er for at sikre bedre tiltag ved disse behandlingsmæssigt udfordrende tilfælde. Der er ligeledes tilføjet mere detaljeret behandling af fx analkirtelinfektioner og klovoldsbetændelse, da der har været udtrykt ønske fra praktiserende dyrlæger om netop disse emner. Yderligere er en del af dosisanbefalingen for clindamycin præciseret til blandt andet 11 mg/kg PO SID (i stedet for BID) på baggrund af internationale studier.

Det understreges fortsat i vejledningen, men måske i højere grad end tidligere, at dyrke fra huden i alle tilfælde af pyodermi, hvor det vurderes, at systemisk antibiotika er påkrævet. Det vil sige, at der fortsat bør dyrkes og resistensbestemmes både ved førstegangspyodermier såvel som ved gentagne pyodermier. Vi fremhæver også tydeligere, at dyrkninger generelt bør være understøttet af en cytologisk undersøgelse fra huden (fx via en tapetest eller et svab) – og det er for at sikre, at den fremdyrkede bakteriekultur stemmer overens med typen af bakterier (kokker eller stave) påvist på cytologi. Igen, ikke et paradigmeskift, men en tydeliggørelse af, at dyrkningssvaret nu engang også er repræsentativt for det agens, som ses cytologisk.

Hvorfor har det været nødvendigt at komme med nye anbefalinger?

- Pyodermier er en hyppig årsag til systemisk antibiotikaseforbrug i smådyrspraksis. Vi har indtryk af, at antibiotikavejledningen har været en brugbar anbefaling

at kunne læne sig op ad i praksis, så der kan opnås en vis klinisk behandlingskonsensus nationalt. Og dette øger også et behov for mere detaljeret at omtale behandlinger ved de knap så hyppige typer af dermatologiske infektioner, fx analkirtel- og klovoldsinfektioner. En opdateret udgave vil naturligvis også være mere på forkant med nyere studier i forhold til første udgave fra 2012.

- Et nyt afsnit er håndteringen af pyodermipatienter forårsaget af MRS. Disse infektioner kan være udfordrende, og derfor er det vigtigt at lægge op til fælles retningslinjer, så MRS-cases håndteres bedst muligt. Fx at topikal behandling overvejende skal prioriteres frem for systemisk terapi – og at beta-laktam antibiotika generelt bør undgås ved MRS-infektioner.

- Dyrkning af pyodermier, som kræver systemisk antibiotika, vil i højere grad kvalitetssikre behandlingen. Det betyder, at der er størst mulig sikkerhed for, at korrekt antibiotika vælges fra starten. Der er heldigvis stadig en relativ lav forekomst af fx MRSP i Danmark, men netop derfor er det vigtigt, at vi tiltagende sikrer et sundt antibiotikaforbrug blandt kæledyrene. Desuden opleves jo en vis prævalens af lincosamid-resistens hos staphylococcus pseudintermedius-isolater fra både førstegangs- og recidiverende pyodermier hos hund. Det vil sige, at eftersom lincosamiderne (herunder clindamycin) er vores anbefalede førstevalg til superficial pyodermi, er det essentielt at kende til sensitivitetsbilledet forud for opstart af antimikrobiel behandling.

Mette Schjærff lægger også vægt på, at ud over det væsentlige i at styrke kendskabet til det nationale resistensbillede ved både førstegangs- og recidiverende pyodermier er det også en vigtig information at

få kendskab til givne bakterieisolater på praksisniveau, og om sensitivitetsbilledet af disse måtte ændre sig over tid.

Hvad betyder det i praksis?

- Forhåbentlig betyder det, at en vis grad af tryghed opnås ved at vide, at man behandler på baggrund af en national konsensus. Dyrkning i alle tilfælde af pyodermier, hvor systemisk antibiotikose er påkrævet, er et tiltag, som sandsynligvis kræver tilvænning – både blandt dyrlæger og klienter. Dog er der allerede inden for de seneste år sket et nævneværdigt skift til fx topikal shampoo-behandling frem for systemisk antibiotika som behandlingsmulighed ved mange superficielle pyodermier. Det var bestemt et paradigmeskift til at begynde med, men som nu har indvundet betydelig udbredelse i mange praksis. Desuden er der også blandt dyreejere opnået et meget større kendskab til den bakterielle resistensproblematik, hvilket ofte giver en god forståelse for, hvorfor dyrkning er relevant for deres dyr.

Behandlingslængde for pyodermier – holder anbefalingerne fortsat?

- Den anbefalede behandlingslængde af pyodermier er stadig lænet op ad det gængse paradigme. Dvs. behandling indtil en uge efter kliniske tegn er ophørt for superficielle pyodermier og for dybe pyodermier indtil 2 uger efter ophørte kliniske tegn. Dette er i høj grad sammenhængende med, at antibiotika optaget systemisk skal fordeles til større områder af dermis og adnexa (herunder hårfolliklen) på baggrund af diffusionshastigheden fra kapillærene. Det betyder, at en infektion i huden måske ikke er tilstrækkelig behandlet, hvis den antimikrobielle behandling har været givet i for kort tid. Men i virkeligheden foreligger der meget få kliniske studier, der egentlig af- eller bekræfter, om de ekstra ugers behandling efter klinisk resolution er nødvendig. Forhåbentlig vil der i fremtiden blive foretaget flere kliniske studier på dette område, hvilket måske kan ende med, at den nuværende anbefaling for pyodermiers behandlingstid bliver udfordret.

Hvad skal dyrlægen være særlig opmærksom på?

- Til behandling af mild bakteriel otitis eksterna anbefales fortsat antimikrobielle midler som klorhexidin og TrisEDTA topikal i ørerne. Dog skal man være opmærksom på, at dette ikke har en ørevoksopløsende effekt. Dvs. cerumen bør forud fjernes, enten ved øreskyllning eller ved behandling med cerumino-

FOTO SØREN M. OSGOOD

lytiske midler, for at opnå optimal antimikrobiel effekt af klorhexidin/trisEDTA. Det er værd at bemærke, at i de tilfælde, hvor der ikke er optimal respons på antimikrobiel ørerens eller forsurende præparater er vi som dyrlæger fortsat underlagt at skulle anvende såkaldte tripple-præparater (antimikrobiel, antifungal og antiinflammatorisk indhold) lokalt. Det betyder derfor, at til behandling af fx fungal otitis eksterna (fx Malassezia otitis eksterna uden bakterier) anvendes unødigt antibiotika lokalt i ørerne for at få styr på gærsvampen. Det understreger behovet for fremtidigt at have ørepræparater tilgængelige veterinært, som udelukkende indeholder antifungalt og antiinflammatorisk komponenter, så unødvendig antibiotikose kan undgås i disse tilfælde. ■